

Enderrock | Èlia Gea | Actualitzat el 21/10/2021 a les 12:30

Ciència i poesia, grills «Ducisonans» i Jansky

Estrenem el nou clip del duet catalanomallorquí, compost sobre les gravacions del primer grill blanc trobat a les Balears

Jansky a la inauguració del MMVV 2021 | Clara Orozco

Durant el confinament, **Jansky** -el duet d'electrovers format per l'ambientòleg Jaume Reus i la poeta Laia Malo- va dedicar-se a enregistrar insectes a Mallorca. De les 200 gravacions que van fer de la fauna balear, en sorgeix *Insecta Dance Music*, un treball en què apliquen veus i efectes seguint les mateixes estructures rítmiques i sil·làbiques presents en les 'biofonies' (el paisatge sonor creat pels éssers vius d'un ecosistema).

La primera part del projecte, les gravacions dels sons dels animals i el seu tractament a l'estudi - *Insectasynth* (autoeditat, 2021)-, va veure la llum a la primavera, i va estar reconeguda als primers premis Sound of the Year, que atorga la cadena britànica BBC i The Museum of Sound. Tots aquests sons formaran, amb la flauta travessera de Reus i els versos de Malo, un nou disc que es publicarà al març del 2022 -tot i que ja es va estrenar al Mercat de Música Viva de Vic d'enguany-. Avui n'estrenem una de les peces: el videoclip de "Ducisonans".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=1ZF5iPmJfFQ>

El títol del tema fa referència al nom científic del grill blanc (o *Oecanthus dulcisonans*), un dels primers grills que el duet va enregistrar, entre Can Pometa (Alcúdia) i Son Gual (una urbanització entre Palma i Manacor). Però, en un primer moment, ni Reus ni Malo no imaginaven que estiguessin gravant un grill blanc, ja que mai se n'havien identificat a les Balears: "Haviem pressuposat que es tractava de *Gryllotalpa gryllotalpa*, una altra espècie de grill que canta de

manera molt similar i que és bastant comú a les Balears", explica la banda. "Tanmateix, mentre samplejàvem els diversos enregistraments de Gryllotalpa a l'estudi, vam notar diferències en la freqüència: aquell cant era més agut i desprenia harmònics...". Així, investigant entre articles de fonotaxonomia (la ciència que identifica espècies a través del so), el duet va confirmar amb la Universitat de les Illes Balears i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) que efectivament es tractava d'un exemplar d'*Oecanthus dulcisonans*. "Ara mateix estem en procés de publicació de l'article que afegirà aquesta espècie a la llista d'ortòpters de les Illes Balears".

"Aquesta troballa va fer que el procés de creació que ens havíem plantejat (classificar els insectes enregistrats per crear una llibreria de sons de cada espècie) agafés un sentit molt real i científic, però alhora profundament poètic: ampliava la nostra percepció i afegia una dimensió nova al material sonor que teníem a les mans", explica la formació. "La Laia va comprimir una sensació i un estat d'ànim en un sol vers polièdric: *o roses o res*; i vam crear diversos sons i polirítmies, utilitzant únicament sons d'aquest insecte (la línia de baix, el sintetitzador, els arranjaments), de manera que la cançó va anar muntant orgànicament".

Així, els versos de Malo van formant un bucle, creant una mena de cadència quasi litúrgica, que s'escolta entremesclant-se entre els sons orgànics, però també electrònics, d'*Oecanthus dulcisonans*. "'Dulcisonans' no es pot escoltar sense sentir una esgarripança, una mena d'arravatament...", expressa el mateix duet: "La sents i, gola amunt, s'enfila una pregunta: 'Estàs disposat al sacrifici, per tal d'assolir la bellesa?' 'T'has arriscat a viure com voldries viure?' Si no t'aclapara el nus de la recança, aleshores plores d'alegria."

El tema el va produir **Jansky**, durant el febrer de 2021, al seu estudi de Palma -gràcies a la Beca de Creació Musical de l'IEB-, i ha estat mesclat per Lee Avant i Matthew Styles. El videoclip, per la seva banda, és obra d'Arauna Studio i Santi Grau. "La programació afecta el renderitzat d'un exemplar d'*Oecanthus dulcisonans* i la tipografia dels crèdits, que esdevenen també protagonistes. L'insecte se submergeix en un ambient introspectiu nocturn, i l'algoritme el fa ballar entre l'insomni i el món oníric, entre una realitat fosca i uns somnis que s'esfumen. Seguint els patrons musicals, hem anat repetint l'experiència progressivament i de manera cíclica, amb alteracions seqüencials."